

Znak: K-2.431.1.15.2026.EGK
Szczecin, 12 czerwca 2026 r.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Przedmiot kontroli	Realizacja zadań z zakresu administracji rządowej polegających na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczeniu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej przez Gminę Miasto Koszalin w 2026 r.
Nazwa i adres organu kontrolującego	Wojewoda Zachodniopomorski, ul. Wały Chrobrego 4, 70-502 Szczecin
Nazwa i adres podmiotu kontrolowanego	Prezydent Miasta Koszalina, zwany dalej Prezydentem, Rynek Staromiejski 6-7, 75-007 Koszalin
Osoba pełniąca funkcję Prezydenta w okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli	Pan Tomasz Sobieraj
Okres objęty kontrolą	2025 r. – 2026 r.
Kontrolujący	Pracownicy Wydziału Kontroli Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie: Pan Tomasz Pawnuk – główny specjalista, <i>kierownik zespołu kontrolnego</i> , Pani Emilia Glanert-Kolczyńska – młodszy specjalista.
Nr upoważnienia	24/26 z dnia 3 marca 2026 r.
Podstawy prawne do przeprowadzenia kontroli	– art. 6 ust. 4 pkt 3 w związku z art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2026 r., poz. 158), – art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (Dz. U. z 2026 r., poz. 44).
Kryteria prowadzenia kontroli	legalność, rzetelność
Rodzaj kontroli i tryb kontroli	planowa, tryb zwykły
Termin kontroli	9-12 marca 2026 r.

Podstawa prawna realizacji zadania	– ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (Dz. U. z 2026 r., poz. 44), zwana dalej <i>unpp</i>, – ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2025 r., poz. 1338 z późn. zm.), zwana dalej <i>udppw</i>, – ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r., poz. 1483 z późn. zm.), – ustawa z dnia 19 sierpnia 2011 r. o języku migowym i innych środkach komunikowania się (Dz. U. z 2023 r., poz. 20), – rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego (Dz. U. z 2025 r., poz. 317 z późn. zm.), zwane dalej <i>rozporządzeniem</i>, – rozporządzenie Przewodniczącego Komitetu do spraw pożytku publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań (Dz. U. z 2018 r., poz. 2057 z późn. zm.), zwane dalej <i>rozporządzeniem ws. wzorów ofert i ramowych wzorów umów</i>.
Organizacja wewnętrzna	Zasady funkcjonowania oraz zakres działania komórek organizacyjnych Urzędu Miejskiego w Koszalinie, zwanego dalej Urzędem, w okresie objętym kontrolą określał Regulamin Organizacyjny¹. Zgodnie z § 13 ust. 21 Załącznika Nr 2 Regulaminu oraz § 4 ust. 21 Rozdziału I Regulaminu Wewnętrznego², do zakresu działania Wydziału Organizacyjno-Administracyjnego (OA) <i>w szczególności należy prowadzenie zadań z zakresu organizacji świadczenia usług nieodpłatnej pomocy prawnej na terenie Miasta Koszalina.</i> (dowód: akta kontroli str. 50-68) W myśl art. 8 ust. 2 unpp Gminie Miastu Koszalin – miastu na prawach powiatu, przyznano prowadzenie czterech punktów udzielania pomocy w zakresie nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej. Z uwagi na fakt, że otwarty konkurs na wyłonienie organizacji pozarządowej został unieważniony, prowadzenie wszystkich punktów Prezydent powierzył adwokatom i radcom prawnym zrzeszonym w Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Koszalinie (OIRP) i Okręgowej Radzie Adwokatów

¹ Zarządzenie Nr 387/1325/21 Prezydenta Miasta Koszalina z dnia 24 lutego 2021 r. w sprawie nadania Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Koszalinie (z późn. zm.), zwany dalej *Regulaminem*.

² Regulamin Wewnętrzny Wydziału Organizacyjno-Administracyjnego z dnia 31 maja 2025 r. (OA-I-2.0147.1.2025.AN), zwany dalej *Regulaminem Wewnętrznym*.

	w Koszalinie (ORA). (dowód: akta kontroli str. 131) Kwota dotacji celowej udzielonej na ten cel Gminie Miastu Koszalin wyniosła 302 880,00 zł. (dowód: akta kontroli str. 32)
--	--

Obszar kontroli Nr 1: Obsada punktów i współpraca z wykonawcami	
Podstawy prawne realizacji zadania	- art. 3b, art. 5, art. 8, art. 10, art. 11 unpp, - art. 44 ust. 3 ustawy o finansach publicznych.

USTALENIA KONTROLI

1.1. Punkty udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej prowadzone przez radców prawnych i adwokatów.

W dniu 24 listopada 2025 r. Gmina Miasto Koszalin (reprezentowana przez Prezydenta Miasta Koszalina) zawarła z OIRP i ORA trójstronne porozumienie w sprawie udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej w 2026 roku na terenie Koszalina, czym wypełniono dyspozycję art. 10 unpp. W przedmiotowym dokumencie zamieszczono wszystkie uregulowania wynikające z art. 10 ust.1 unpp.

Porozumienie gwarantowało, że w przypadku niewyłonienia organizacji pozarządowej prowadzącej działalność pożytku publicznego w otwartym konkursie ofert o którym mowa w art. 11 ust.2 unpp dzięki OIRP i ORA wyznaczą radców prawnych/adwokatów do udzielania pomocy prawnej w punktach, w których planuje się powierzyć wykonywanie zadań tym organizacjom³.

(dowód: akta kontroli str. 69-71)

Pismem z dnia 8 grudnia 2025 r. Prezydent, w myśl art. 10 ust. 3 unpp, poinformował Wojewodę Zachodniopomorskiego o zawartym porozumieniu z OIRP i ORA w Koszalinie.

(dowód: akta kontroli str. 77)

Gmina Miasto Koszalin, w myśl art. 6 ust. 1 unpp, w dniu 22 grudnia 2025 r. podpisała umowy z 5 radcami prawnymi i 5 adwokatami na świadczenie nieodpłatnej pomocy prawnej, wskazanymi przez OIRP i ORA⁴. Umowy zawierały elementy wskazane w art. 6 ust. 2 unpp *poza określeniem sposobu organizacji w punkcie spotkania z mediatorem*.

Szczegółowy opis stwierdzonej nieprawidłowości ujęty został w części: ***Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonej nieprawidłowości.***

Plan dyżurów, zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 1 unpp, zapewniał równomierny rozkład radców prawnych i adwokatów w wykonywaniu zadań.

³ Art. 11 ust. 12 w zw. z art. 10 ust. 2 unpp.

⁴ Zawarte umowy z radcami prawnymi /adwokatami gwarantowały obsadę wszystkich czterech punktów świadczenia nieodpłatnej pomocy prawnej z powodu unieważnienia otwartego konkursu ofert na podstawie art. 18 a ust. 1 pkt 1 udppw.

Umowy zawarto na okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2026 r.

Przedmiotowe punkty rozpoczęły funkcjonowanie z dniem 1 stycznia 2026 r. a zlokalizowane zostały w Koszalinie:

- punkt Nr 1 na ul. Zwycięstwa 42,
- punkt Nr 2 na ul. Łużycka 30,
- punkty Nr 3 i 4 na Plac Wolności 2-3.

(dowód: akta kontroli str. 139)

1.2. Punkty udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego prowadzone przez organizacje pozarządowe.

W celu wyłonienia organizacji pozarządowych Prezydent ogłosił otwarty konkurs ofert na powierzenie realizacji zadania publicznego w zakresie prowadzenia punktów nieodpłatnej pomocy prawnej (NPP) lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego (NPO) oraz edukacji prawnej określając:

- rodzaj zadania,
- wysokości środków publicznych przeznaczonych na realizację tego zadania (142 353,60 zł),
- zasady przyznawania dotacji,
- terminy i warunki realizacji zadania,
- termin i sposób składania ofert,
- tryb i kryteria stosowane przy wyborze ofert oraz termin dokonania wyboru ofert,
- zrealizowane przez organ w roku ogłoszenia otwartego konkursu ofert i w roku poprzednim zadania publiczne tego samego rodzaju i związane z nimi koszty.

(dowód: akta kontroli str. 111-116)

Zespół kontrolny zwrócił uwagę, że w treści pkt I ogłoszenia otwartego konkursu ofert podano niewłaściwe wysokości kwot przeznaczonych na:

- ogólną realizację zadania (**142 353,60 zł**),
- edukację prawną (**4 543,20 zł**).

Z uzyskanych wyjaśnień wynika, że organ otrzymał dotację **302 880,00 zł** podzielił na dwie części⁵ i z kwoty przeznaczonej dla organizacji tj. **151 440 zł** wyliczono:

- 6% na pokrycie kosztów obsługi organizacyjno-technicznej zadań (**9 086,40 zł**),
- 3 % na edukację prawną (**4 543,20 zł**).

(dowód: akta kontroli str. 41)

Kontrolujący wskazują, że sposób wyliczenia kwoty na edukację prawną jest niezgodny z treścią art. 20 ust. 1 unpp. Kwota dotacji na zadania z zakresu edukacji prawnej w 2026 r. dla miasta Koszalina powinna wynosić **9 086,40 zł**⁶. Kwota przypadająca na realizację tego zadania wynika z podziału ogólnej kwoty dotacji przeznaczonej na edukację prawną w powiecie na wszystkie punkty powierzone do prowadzenia organizacjom, o ile zostały one wyłonione w drodze konkursu.

⁵ Kwota 151 440 zł przeznaczona na dwa punkty prowadzone przez radców i adwokatów zrzeszonych w OIRP i ORA oraz kwota 151 440 zł na dwa punkty dla organizacji pozarządowej.

⁶ Gminie Miastu Koszalin w 2026 przyznano prowadzenie 4 NPP/NPO. Kwota bazowa w 2026 r. wynosi 6310 zł. Wartość dotacji przeznaczona w 2026 r. na edukację prawną:
 $12 \times 4 \times 6310 \text{ zł} \times 3\% = 9\,086,40 \text{ zł}$.

Tym samym ogłoszenie o otwartym konkursie ofert powinno zawierać właściwie wyliczone kwoty, w tym przypadku: kwotę ogólną na realizację zadania **146 819,60 zł** oraz na edukację prawną **9 086,40 zł**.

Mając na względzie, że otwarty konkurs ofert na realizację zadania z zakresu udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej oraz zwiększania świadomości prawnej społeczeństwa w 2026 r. został unieważniony, a tym samym na terenie Gminy Miasta Koszalin NPP i NPO nie są świadczone przez organizacje pozarządowe zespół kontrolny odstępuje od formułowania uchybień.

W myśl art. 13 ust. 3 udppw ogłoszenie o konkursie podano do publicznej wiadomości w dniu 30 października 2025 r. poprzez:

- wywieszenie na tablicy ogłoszeń w Urzędzie (do dnia 21 listopada 2025 r.),
- opublikowanie na stronie internetowej Urzędu,
- opublikowanie w Biuletynie Informacji Publicznej (*BIP*).

(dowód: akta kontroli str. 39-40)

Wskazany w ogłoszeniu termin do składania ofert (20 listopada 2025 r.) wypełniał dyspozycję art. 13 ust. 1 udppw.

Prezydent Zarządzeniem Wewnętrznym⁷ powołał komisję konkursową w celu opiniowania złożonych ofert. W skład komisji weszli przedstawiciele Urzędu oraz organizacji pozarządowej.

(dowód: akta kontroli str. 124)

Na podstawie art. 18 a ust. 1 pkt 1 udppw otwarty konkurs na wyłonienie organizacji pozarządowej został unieważniony. Prowadzenie wszystkich czterech punktów udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej Prezydent powierzył adwokatom i radcom prawnym zrzeszonym w OIRP i ORA czym wypełniono dyspozycję art. 10 ust. 2 unpp w związku z art. 11 ust. 12 pkt 1.

Ogłoszenie o unieważnieniu otwartego konkursu ofert w dniu 28 listopada 2025 r. zostało opublikowane:

- w BIP,
- w siedzibie organu w miejscu przeznaczonym na zamieszczanie ogłoszeń,
- na stronie internetowej Urzędu.

(dowód: akta kontroli str. 131)

Pismem z dnia 8 grudnia 2025 r. Prezydent poinformował Wojewodę Zachodniopomorskiego, że otwarty konkurs ofert na realizację zadania z zakresu udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej oraz zwiększania świadomości prawnej społeczeństwa został unieważniony oraz że w 2026 r. na terenie Gminy Miasta Koszalin NPP i NPO nie będą świadczone przez organizacje pozarządowe.

(dowód: akta kontroli str. 77)

ZAKRES, PRZYCZYNY I SKUTKI STWIERDZONEJ NIEPRAWIDŁOWOŚCI

⁷ Zarządzenie Wewnętrzne nr 183/25 Prezydenta Miasta Koszalina z dnia 13 listopada 2025 r. w sprawie powołania Komisji Konkursowej w celu zaopiniowania złożonych ofert w otwartym konkursie na zadania pożytku publicznego.

- Umowy zawarte z adwokatami, radcami prawnymi nie zawierały postanowień dotyczących sposobu organizacji w punkcie spotkania z mediatorem, do czego zobowiązuje art. 6 ust. 2 pkt 6a unpp,

Organ pismem z dnia 20 marca 2026 r. wyjaśnił: *Urząd Miejski w Koszalinie nie uwzględnił w umowach z Wykonawcami zapisów dotyczących sposobu organizowania w punkcie nieodpłatnych porad prawnych spotkań z mediatorem. Umowy zostaną uzupełnione o powyższe zapisy w ramach stosownych aneksów.*

(dowód: akta kontroli str. 46)

Zgodnie z dyspozycją ww. artykułu powiat/miasto na prawach powiatu w umowach zawieranych z radcami prawnymi/adwokatami zobowiązany jest określić sposób organizowania w punkcie spotkania z mediatorem, tj. winien określić stopień zaangażowania w nieodpłatną mediację (np. zawrzeć zapis o informowaniu obywateli, kiedy, gdzie, w jakim zakresie może być im świadczona nieodpłatna mediacja). Istotnym jest także określenie w jaki sposób będzie świadczona nieodpłatna mediacja, gdy umowa podpisywana jest z adwokatem posiadającym uprawnienia mediatora lub nie.

Wyjaśnienia, protokoły, oświadczenia	Wyjaśnienia Prezydenta z 20 marca 2026 r. (dowód: akta kontroli str. 46-47)
Ocena obszaru kontroli Nr 1	<i>Pozytywna z nieprawidłowością</i>

Obszar kontroli Nr 2: Upowszechnianie usług wśród mieszkańców powiatu	
Podstawa prawna realizacji zadania	- art. 8a, art. 9 unpo

USTALENIA KONTROLI

Starosta (*prezydent miasta na prawach powiatu*) odpowiada za upowszechnianie wiedzy o działalności systemu nieodpłatnego poradnictwa wśród mieszkańców powiatu⁸.

W celu realizacji wskazanej dyspozycji, na stronie internetowej Urzędu, w BIP oraz na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu zamieszczono informacje o:

- adresach lokali, w których udzielane jest poradnictwo,
- terminach (dni i godziny) udzielania porad,
- numerze telefonu, pod którym można umówić się na wizytę,
- zakresie świadczonej pomocy prawnej,
- uprawnieniach do otrzymania ww. pomocy,
- sposobie udzielania NPP osobom ze znaczną niepełnosprawnością ruchową, które nie mogą stawić się w punkcie osobiście, oraz osobom doświadczającym trudności w komunikowaniu się

oraz link do strony Ministerstwa Sprawiedliwości umożliwiającą zdalne umówienie się na wizytę.

(dowód: akta kontroli str. 136-139)

W myśl art. 8a unpp, Prezydent sporządził listę jednostek nieodpłatnego poradnictwa (zwana dalej *listą*) i udostępnił ją dla mieszkańców Koszalina na:

- stronie BIP,

⁸ Art. 9 ust. 4 unpp.

- stronie internetowej Urzędu,
- w siedzibie Urzędu (tablica ogłoszeń).

Przedmiotowa lista obejmowała poradnictwo⁹:

- rodzinne,
- psychologiczne,
- pedagogiczne,
- z zakresu pomocy społecznej, w sprawie rozwiązywania problemów alkoholowych i innych uzależnień, w sprawie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- w ramach interwencji kryzysowej, dla bezrobotnych, dla osób pokrzywdzonych przestępstwem,
- z zakresu praw konsumentów,
- praw dziecka,
- praw pacjenta,
- ubezpieczeń społecznych,
- prawa pracy,
- prawa podatkowego, dla osób w sporze z podmiotami rynku finansowego i inne,
- nieodpłatną pomoc prawną i nieodpłatne poradnictwo obywatelskie ze wskazaniem punktów i dyżurów, o których mowa w art. 8, wraz z ich specjalizacją, o ile została określona.

Informacje ujęte na liście były uporządkowane według tematyki poradnictwa i obejmowały nazwę jednostek, zakres poradnictwa, adresy i dane kontaktowe, w tym numery telefoniczne, dni i godziny działalności oraz kryteria dostępu do usługi.

(dowód: akta kontroli str. 140-147)

Nie stwierdzono nieprawidłowości lub uchybień.

Wyjaśnienia, protokoły, oświadczenia	-
Ocena obszaru kontroli Nr 2	<i>Pozytywna</i>

Obszar kontroli Nr 3: Dostępność dyżurów oraz wyposażenie lokalu i poczekalni punktu	
Podstawy prawne realizacji zadania	- art. 6, art. 8, art. 8a, art. 9 unpp, - art. 9 ustawy o języku migowym i innych środkach komunikowania się, - § 5 rozporządzenia

USTALENIA KONTROLI

⁹ Art. 8a ust.1 unpp.

Na terenie Gminy Miasto Koszalin funkcjonują cztery punkty świadczenia nieodpłatnej pomocy prawnej obsługiwane przez adwokatów/radców prawnych zlokalizowane w Koszalinie:

- ul. Zwycięstwa 42 (pokój 306) - NPP Nr 1 (dyżury odbywają się w godz. 10:00 – 14:00),
- ul. Łużycka 30 - NPP Nr 2 dyżury w godz. 8:45 – 12:45,
- Plac Wolności 2-3 (pokój 114) dyżury:
 - NPP Nr 3 w godz. 8:00 - 12:00,
 - NPP Nr 4 w godz. 13:00 - 17:00.

(dowód: akta kontroli str. 139)

Przy wyborze lokalizacji punktów nieodpłatnego poradnictwa uwzględniono dostępność punktów dla mieszkańców.

Dyżury ustalone zostały zgodnie z dyspozycją art. 8 ust. 3 unpp w wymiarze 5 dni w tygodniu (z wyłączeniem dni wolnych ustawowo od pracy) w czasie dyżurów trwających co najmniej 4 godziny. W zawartych umowach z radcami prawnymi/adwokatami Prezydent zagwarantował wydłużenie dyżurów w razie potrzeby do co najmniej 5 godzin bez zwiększenia środków przeznaczonych na realizację zadania.

(dowód: akta kontroli str. 79, 82, 88, 91)

Do umawiania wizyt w celu uzyskania pomocy prawnej wydzielono jeden numer telefonu przeznaczony tylko do tego celu. Ponadto poradę można również zarezerwować przez formularz umieszczony na stronie internetowej.

(dowód: akta kontroli str. 135)

W toku prowadzonej kontroli dokonano oględzin wszystkich lokali NPP zlokalizowanych w mieście Koszalin.

Punkty, w których świadczone porady prawne gwarantowały dyskrecję przy udzielaniu pomocy, wyposażone były w stoły wraz z miejscami siedzącymi, zapewniały bezpieczne przechowywanie dokumentów zawierających dane osobowe w sposób uniemożliwiający dostęp do nich osobom nieupoważnionym. Lokale posiadały komputery ze stosownym oprogramowaniem (w tym systemu informacji prawnej), drukarki oraz Internet. Zapewniono tym samym możliwość porozumiewania się na odległość środkami komunikacji elektronicznej.

Szczegółowe ustalenia dotyczące wyposażenia skontrolowanych lokali zawierają protokoły z oględzin, które zamieszczono w aktach kontroli, str. 158-163.

Jednakże, podczas kontroli stwierdzono:

- na budynkach, w których zlokalizowano punkty NPP w widocznym miejscu umieszczono tablice z oznaczeniami punktów. Na tablicach określono, że w lokalach udzielana jest NPP. Nie wskazano, że w punktach można uzyskać pomoc w zakresie nieodpłatnej mediacji. Na zewnątrz lokali nie umieszczono informacji o dniach i godzinach dyżurów oraz danych kontaktowych potrzebnych do zgłoszenia wizyty¹⁰;

¹⁰ § 5 ust. 3 rozporządzenia.

- w miejscach przeznaczonych dla osób oczekujących na udzielenie porad brak było udostępnionych informacji określonych w § 5 ust. 4 pkt 2, 7¹¹ rozporządzenia oraz kart informacyjnych w zakresie nieodpłatnej mediacji, a opracowane ulotki¹² były oferowane w mało dostępny sposób:
 - NPP Nr 1 – zbiorczo na parapecie okna w poczekalni,
 - NPP Nr 2, NPP 3 i 4 – zbiorczo na krzesłach przy punktach porad;
- urny na części B kart pomocy znajdowały się w pomieszczeniach, w którym świadczone było poradnictwo zamiast w poczekalni, zgodnie z § 5 ust. 4 pkt 5 rozporządzenia.

Szczegółowy opis stwierdzonych nieprawidłowości ujęty został w części: **Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.**

Organ, zapewnił też, zgodnie z art. 8 ust. 8 unpp i art. 9 ustawy o języku migowym i innych środkach komunikowania się, udzielanie pomocy NPP osobom ze znaczną niepełnosprawnością ruchową oraz osobom doświadczającym trudności w komunikowaniu się.

(dowód: akta kontroli str. 78, 81, 87, 90)

ZAKRES, PRZYCZYNY I SKUTKI STWIERDZONEJ NIEPRAWIDŁOWOŚCI

- 1) Na zewnątrz lokali brak było udostępnionych informacji wskazanych w § 5 ust. 3 rozporządzenia tj.:
 - czy w lokalu udzielana jest nieodpłatna mediacja,
 - dni i godziny dyżurów,
 - danych kontaktowych potrzebnych do zgłoszenia wizyty, o których mowa w art. 8 ust. 5 unpp.

W wyjaśnieniach z dnia 20 marca 2026 r. Prezydent wskazał, że: *W przypadku zgłoszenia potrzeby przeprowadzenia mediacji, Urząd Miejski w Koszalinie przygotuje lokal, stosownie do zapisów ustawy (...)*

Z uwagi na fakt, że z nieodpłatnej porady prawnej mogą skorzystać osoby wcześniej umówione, a ustalanie wizyt odbywa się poprzez kontakt telefoniczny z wyznaczonym pracownikiem Urzędu Miejskiego w Koszalinie bądź poprzez stronę internetową <https://zapisy-np.ms.gov.pl/>, informacja o tym, w którym punkcie jest możliwość prowadzenia mediacji przekazywana jest telefonicznie lub możliwa jest do uzyskania pod ww. linkiem (radca prawny lub adwokat, posiadający uprawnienia mediatora oznaczony jest w systemie teleinformatycznym symbolem „MD”).

Przed wejściem do każdego budynku, w którym znajdują się poszczególne punkty nieodpłatnej pomocy prawnej znajduje się tablica z informacją o danym punkcie. Na drzwiach wejściowych do konkretnych lokali znajdują się informacje określające dni i godziny dyżurów, a także dane kontaktowe potrzebne do zgłoszenia wizyty, jednak dotyczą one wszystkich 4 punktów, a nie danego punktu. Urząd Miejski w Koszalinie

¹¹ W miejscu przeznaczonym dla osób oczekujących na udzielenie nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego udostępnia się:

2) listę jednostek nieodpłatnego poradnictwa (...),

7) informacje o możliwości skorzystania z polubownych metod rozwiązywania sporów, w szczególności mediacji oraz korzyściach z tego wynikających.

¹² karty z informacjami: o zasadach i zakresie udzielania porad, poradnictwa dla osób pokrzywdzonych – opracowane według wzoru zał. 1 rozporządzenia.

zobowiązuje się do prawidłowego oznakowania punktów przed wejściem do budynków i w lokalach.

(dowód: akta kontroli str. 46-47)

Tablica na zewnątrz powinna określać, że w lokalu udzielana jest NPP, w tym nieodpłatna mediacja¹³. Wskazane przez Prezydenta tablice na drzwiach wejściowych do konkretnych lokali, w których udzielane są porady, należy traktować jako informacje udostępnione w miejscu przeznaczonym dla osób oczekujących na udzielenie NPP¹⁴. Informacje, o których mowa w § 5 ust. 3 zdanie trzecie rozporządzenia, umieszcza się na zewnątrz lokalu, nie można tego utożsamiać z poczekalnią i należy rozumieć jako na zewnątrz budynku. Tylko wtedy będą one dostępne również wówczas, gdy budynek jest zamknięty.

2) W trakcie oględzin poczekalni w punktach ustalono, że:

- brak jest informacji i kart wskazanych w § 5 ust. 4 rozporządzenia, tj.:
 - list jednostek nieodpłatnego poradnictwa (pkt 2 ww. przepisu),
 - kart informacyjnych w zakresie nieodpłatnej mediacji (pkt 3),
 - informacji o możliwości skorzystania z polubownych metod rozwiązywania sporów, w szczególności mediacji oraz korzyściach z tego wynikających (pkt 7);
- urny na części B kart pomocy umieszczono w pomieszczeniach, w których świadczone jest poradnictwo, czym nie wypełniono § 5 ust. 4 pkt 5 rozporządzenia.

Prezydent wyjaśnił, że: *z uwagi na lokalizację punktów nieodpłatnej pomocy prawnej, warunki lokalowe nie pozwalają na zorganizowanie w poczekalni dostępu do materiałów informacyjnych na stolikach/stojakach. Urząd Miejski w Koszalinie skontaktuje się z zarządcą poszczególnych lokali i wyposaży punkty w tablice informacyjne lub stojaki na ulotki (w zależności od lokalizacji punktu).*

(dowód: akta kontroli str. 47)

Zespół kontrolny podkreśla, że w § 5 ust. 4 rozporządzenia wskazano, co należy udostępnić w miejscu przeznaczonym dla osób oczekujących na udzielenie nieodpłatnej pomocy prawnej.

Wyjaśnienia, protokoły, oświadczenia	Wyjaśnienia Prezydenta z 20 marca 2026 r. (dowód: akta kontroli str. 46-47)
Ocena obszaru kontroli Nr 3	Pozytywna z nieprawidłowościami

Obszar kontroli Nr 4: Dokumentacja i sprawozdawczość, w tym korzystanie z opinii o jakości obsługi	
Podstawy prawne realizacji zadania	- art. 7, art. 12 unpp, - § 8, § 9, § 11 rozporządzenia.

¹³ § 5 ust. 3 zdanie drugie rozporządzenia.

¹⁴ § 5 ust. 4 rozporządzenia.

USTALENIA KONTROLI

Każdy przypadek udzielenia NPP dokumentuje się przez wypełnienie karty pomocy, której wzór określony jest w załączniku do rozporządzenia. Karta pomocy składa się z części A i B. Zasady wypełniania poszczególnych części kart pomocy określone są w § 8 rozporządzenia. Wypełnienie części B karty – opinia osoby, której udzielono porady – nie jest obowiązkowe.

Ustalono, że w okresie 2.01-6.03.2026 r. udzielono 432 porady.

Kontrolujący przeanalizowali 219 części A kart pomocy.

Analiza wykazała, że w 14 sprawach w pkt 7 i 8 karty (*opis sprawy, charakter udzielonej pomocy*) wpisywano m.in.: *rozwód, pouczenie o rozwodzie, alimenty, egzekucja komornicza, zobowiązanie z tytułu umowy o pracę, darowizna lub odrzucenie spadku*, co stanowiło naruszenie art. 7 unpp.

Zestawienie kart wraz z ustaleniami zamieszczono w aktach kontroli, str. 169-176.

Szczegółowy opis stwierdzonej nieprawidłowości ujęty został w części: **Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonej nieprawidłowości.**

Na podstawie dokumentów okazanych w toku kontroli stwierdzono, że w okresie objętym kontrolą żaden beneficjent nie wyraził swojej opinii na temat jakości udzielanego świadczenia (karta pomocy cz. B), nie wpłynęły też żadne skargi lub wnioski od obywateli dotyczące funkcjonowania punktów świadczenia NPP na terenie miasta Koszalina.

ZAKRES, PRZYCZYNY I SKUTKI STWIERDZONEJ NIEPRAWIDŁOWOŚCI

- W 14 sprawach w pkt 7 i 8 kart części A zapisy nie stanowią (odpowiednio) opisu zgłoszonej sprawy oraz udzielonej pomocy prawnej, co stanowiło naruszenie art. 7 ust. 1 unpp.

Pracownik Urzędu Miejskiego w Koszalinie odpowiedzialny za merytoryczną obsługę punktów NPP celem wyeliminowania stwierdzonej nieprawidłowości 10 marca 2026 r. za pośrednictwem poczty elektronicznej przekazał informację adwokatom/radcom prawnym o konieczności zamieszczania w kartach szerszego opisu zgłoszonej sprawy oraz udzielonej pomocy prawnej, Poinformował również, że dotychczas zamieszczane opisy były w dużej mierze lakoniczne.

(dowód: akta kontroli str. 38, 177-185)

Podkreślenia wymaga fakt, że właściwe wypełnienie karty pomocy cz. A jest obligatoryjnym obowiązkiem osoby świadczącej usługę. Wyjątek stanowi ta część karty pomocy, która obejmuje opinię osoby uprawnionej o udzielonej pomocy oraz podanie numeru telefonu w celu zasięgnięcia dalszej opinii. Tylko te informacje są uzależnione od zgody osoby uprawnionej. Natomiast w myśl art. 7 ust. 1 unpp *każdy przypadek* udzielenia nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego dokumentuje się w karcie nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, zwanej dalej "kartą pomocy", przez podanie w szczególności informacji dotyczących zgłoszonej sprawy i udzielonej pomocy [...]. W związku z powyższym powielanie tych samych informacji w części kart pomocy w punkcie 7 i 8, dotyczących opisu zgłoszonej sprawy i anonimowego opisu udzielonej

pomocy, niezależnie od rodzaju problemu z jakim zgłosił się obywatel, budzi wątpliwości kontrolujących co do rzetelności realizacji art. 7 ust. 1 unpp. Ponadto zaznaczyć należy, że dane zbierane w oparciu o wpisane do karty pomocy informacje, stanowią podstawę oceny działania systemu nieodpłatnej pomocy prawnej, a więc należy dołożyć wszelkich starań, aby przedmiotowe zapisy były rzetelnie dokumentowane w kartach.

Wyjaśnienia, protokoły, oświadczenia	Informacja pracownika Urzędu Miejskiego w Koszalinie. (dowód: akta kontroli str. 38)
Ocena obszaru kontroli Nr 4	<i>Pozytywna z nieprawidłowością</i>

Obszar kontroli Nr 5: Prawidłowość zaangażowania dotacji	
Podstawy prawne realizacji zadania	- art. 11d ust. 5 unpp, - art. 19 – 20 unpp.

USTALENIA KONTROLI

Na podstawie art. 19 unpp, zadania polegające na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczeniu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej są finansowane z budżetu państwa z części będącej w dyspozycji wojewodów przez udzielenie dotacji celowej powiatom.

Gminie Miasto Koszalin zaplanowano dotację w rozdziale 75515 - „Nieodpłatna pomoc prawna”, § 2110 w kwocie **302 880,00 zł¹⁵**, z czego:

- **275 620,80 zł** (91 %) powinno być przeznaczone na wynagrodzenia,
- **18 172,80 zł** (6 %) na pokrycie kosztów obsługi organizacyjno-technicznej zadania,
- **9 086,40 zł** (3 %) na zadania z zakresu edukacji prawnej powierzone organizacji pozarządowej.

Gmina Miasto Koszalin podpisała 10 umów z prawnikami/radcami prawnymi wskazanymi przez samorządy prawnicze.

Z zawartych umów wynika, że przeznaczono **275 466,40 zł** na wynagrodzenia dla adwokatów i radców prawnych wskazanych przez samorząd prawniczy, co stanowi 99,9 % zaangażowania kwoty planowanej w zakresie wynagrodzeń.

W związku z unieważnieniem otwartego konkursu ofert o którym mowa w art. 11 ust. 2 unpp edukacja prawna nie jest realizowana na terenie miasta Koszalin. Kwota przeznaczona w ramach dotacji na ten cel podlega zwrotowi do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego.

(dowód: akta kontroli str. 10)

Wyjaśnienia, protokoły, oświadczenia	-
Ocena obszaru kontroli Nr 5	<i>Pozytywna</i>

¹⁵ Załącznik nr 4 do zarządzenia nr 27/2026 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 9 lutego 2026 r. w sprawie planu dochodów i wydatków budżetu Wojewody Zachodniopomorskiego na 2026 r.

Wpis do książki kontroli	4/2026
Podsumowanie ustaleń w kontrolowanym podmiocie	Obszar kontroli: Nr 1 – Obsada punktów i współpraca z wykonawcami: <i>Nieprawidłowości/uchybień nie stwierdzono.</i> Nr 2 – Upowszechnianie usług wśród mieszkańców powiatu: <i>Nieprawidłowości/uchybień nie stwierdzono</i> Nr 3 – Dostępność dyżurów oraz wyposażenie lokalu i poczekalni punktu: ✓ na zewnątrz lokali nie umieszczono informacji wskazanych w § 5 ust 3 rozporządzenia; ✓ w miejscu dla osób oczekujących nie udostępniono części informacji i kart wskazanych w § 5 ust. 4 rozporządzenia; ✓ urny na części B kart pomocy zlokalizowano w pomieszczeniach, w których świadczone jest poradnictwo, czym naruszono § 5 ust. 4 pkt 5 rozporządzenia. Nr 4 – Dokumentacja i sprawozdawczość w tym korzystanie z opinii o jakości obsługi: ✓ 14 kart pomocy cz. A nie zostało rzetelnie wypełnionych, co nie odpowiadało dyspozycji art. 7 ust. 1 unpp. Nr 5 – Prawidłowość zaangażowania dotacji: <i>Nieprawidłowości/uchybień nie stwierdzono.</i>
Zalecenia	– dostosować miejsca udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej do wymagań wskazanych w § 5 rozporządzenia; – zwiększyć nadzór nad prawidłowością wypełniania kart pomocy, tak aby zawierały one informacje ujęte w art. 7 ust. 1 unpp.
Pouczenia	– od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze; – o podjętych działaniach mających na celu realizację zalecenia pokontrolnego, proszę poinformować mnie za pośrednictwem Wydziału Kontroli Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.
Podpis kierownika jednostki kontrolującej	Z upoważnienia Wojewody Zachodniopomorskiego Bartosz Brożyński I Wicewojewoda Zachodniopomorski <i>/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/</i>